

AUTOR

mgr Olga Powalko

o.powalko@akademia.mil.pl

Wydział Zarządzania i Dowodzenia, ASzWoj

PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH JAKO ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO. NA PRZYKŁADZIE MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

*Słowa kluczowe: nieletni, przestępczość nieletnich,
bezpieczeństwo publiczne*

Wstęp

Przestępczość nieletnich to zjawisko towarzyszące ludzkości od zarania dziejów. Jednak należy wskazać, że wraz z postępowaniem technologicznym katalog przestępstw poszerzył się. Aktualnie wiele czynów karalnych jest ściśle związanych ze światem wirtualnym. Często młodym ludziom wydaje się, że sieć zapewnia im anonimowość i wszelkie działania podejmowane przez nich są nie do wykrycia. Dlatego istotne jest, aby uświadamiać im, jakie niebezpieczeństwa czekają w świecie wirtualnym, a także jakie zachowania są niepożądane i za które mogą ponieść konsekwencje prawne. W tym zakresie dużą rolę przypisuje się prawnym opiekunom, nauczycielom w szkołach, Policji i różnym agendum urzędów miast.

Przestępczość nieletnich stanowi temat do dyskusji zarówno w gronie naukowców, jak i w społeczeństwie. W Polsce w wielu ośrodkach naukowo-badawczych organizowane są konferencje poświęcone przestępczości nieletnich, co podkreśla wagę problemu. Przykładowo w 2018 roku odbyła się Ogólnopolska Konferencja na Uniwersytecie w Białymstoku pt. *Przestępczość nieletnich – aspekty prawne i kryminologiczne*, a także konferencja na Uniwersytecie Warszawskim pt. *Kobiety i dzieci w bezpieczeństwie – wyzwania i zagrożenia*, w czasie której również poruszano temat przestępczości nieletnich. Podczas organizowanych konferencji prowadzone są rozważania dotyczące źródeł przestępczości nieletnich, środków zapobiegania, analizowane są dane statystyczne, a ponadto dochodzi do wymiany poglądów pomiędzy uczestnikami konferencji, a także powstawania nowych rozwiązań w tym zakresie.

Przedmiot badań: zjawisko przestępczości nieletnich na terenie miasta stołecznego Warszawy.

Celem badań jest: określenie wpływu przestępczości nieletnich na bezpieczeństwo publiczne m.st. Warszawy.

Główny problem badawczy sformułowano w postaci pytania: W jakim stopniu przestępczość nieletnich ma wpływ na bezpieczeństwo publiczne m.st. Warszawy?

W celu dogłębnego rozważenia głównego problemu badawczego postawiono następujące **pytania szczegółowe**:

1. Jakie wyróżnia się zagrożenia bezpieczeństwa publicznego?
2. Jak należy rozumieć pojęcie nieletni?
3. Jak kształtuje się struktura i skala przestępczości nieletnich w Warszawie?

Treść niniejszego artykułu zawiera weryfikację **hipotezy roboczej** o następującym brzmieniu: Zjawisko przestępczości nieletnich na terenie m. st. Warszawy utrzymuje się na wysokim poziomie, co wiąże się z tym, że ma negatywny wpływ na bezpieczeństwo publiczne miasta. Tym samym przestępczość nieletnich stanowi zagrożenie bezpieczeństwa publicznego. Nieletni najczęściej popełniają następujące przestępstwa: przestępstwa z *Ustawy o narkomanii*, kradzież z włamaniem, kradzież cudzej rzeczy, przestępstwa rozbójnicze, kradzież samochodu, uszkodzenie rzeczy, uszczerbek na zdrowiu.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono przestępczość nieletnich jako zagrożenie bezpieczeństwa publicznego. Wyjaśniono pojęcia bezpieczeństwo publiczne i porządek publiczny oraz wymieniono zagrożenie bezpieczeństwa publicznego w poszczególnych kategoriach, tj. zagrożenia społeczne, techniczne i naturalne. W dalszej części opracowania wyjaśniono pojęcie nieletni, opierając się na *Ustawie z 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich* oraz przestępczość nieletnich. Na podstawie analizy literatury przedmiotu podano podstawowe determinanty przestępczości nieletnich. Wykorzystując dane statystyczne udostępnione na stronie Komendy Stołecznej Policji, w opracowaniu przedstawiono skalę i strukturę przestępczości nieletnich na terenie m. st. Warszawy. Ponadto przy wykorzystaniu danych ze strony Policji przedstawiono przykłady odbiegających od normy zachowań młodzieży na terenie Warszawy. W opracowaniu podano praktyczne przykłady działań podejmowanych przez Policję w zakresie przestępczości nieletnich.

Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego

W tej części opracowania wyjaśniono pojęcie bezpieczeństwa publicznego i porządek publiczny. Dokonano klasyfikacji zagrożeń bezpieczeństwa publicznego.

Zgodnie z wąskim ujęciem bezpieczeństwa wewnętrznego bezpieczeństwo publiczne wraz z bezpieczeństwem powszechnym i bezpieczeństwem ustrojowym stanowią jego elementy składowe.

Bezpieczeństwo publiczne w literaturze przedmiotu definiowane jest jako stan:

- *Przejawiający się ochroną porządku prawnego, życia i zdrowia obywateli oraz majątku narodowego przed bezprawnymi działaniami;*
- *Braku zagrożenia dla funkcjonowania organizacji państwowej i realizacji jej interesów, umożliwiający normalny, swobodny, jej rozwój, przy czym gwarancją prawną tego stanu są właściwe normy prawne, a gwarancją instytucjonalną – kompetencje organów państwa.*

Zakres przedmiotowo-podmiotowy bezpieczeństwa publicznego obejmuje państwo ze swoim ustrojem i innymi urządzeniami, człowieka (jego zdrowie, życie, mienie, realizację jego prac podmiotowych) oraz formy życia zbiorowego¹.

Należy wskazać, iż bezpieczeństwo publiczne to jedno z najstarszych zadań publicznych, które wiąże się z podstawową funkcją władzy publicznej. Przykładowo w starożytności odpowiednio organizowano przestrzeń kraju po to, aby zapewnić jak najwyższy poziom bezpieczeństwa. W związku z tym odpowiednio tworzone struktury administracji i sił zbrojnych oraz budowano twierdze i fortyfikacje².

Według A. Misiuka porządek publiczny to: *to faktycznie istniejący układ stosunków społecznych, uregulowanych przez zespół norm prawnych oraz innych społecznie akceptowanych, gwarantujących niezakłócone i niekonfliktowe funkcjonowanie jednostek w społeczeństwie³.*

Porządek publiczny bardzo często utożsamiany jest z zachowaniem się ludzi w miejscach publicznych⁴.

Na poniższym rysunku (Rys. 1.) przedstawiono zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. W związku z tym wyjaśniono pojęcie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.

W literaturze przedmiotu pod pojęciem zagrożenia bezpieczeństwa publicznego rozumie się jakiś ciąg zdarzeń o negatywnym wpływie przede

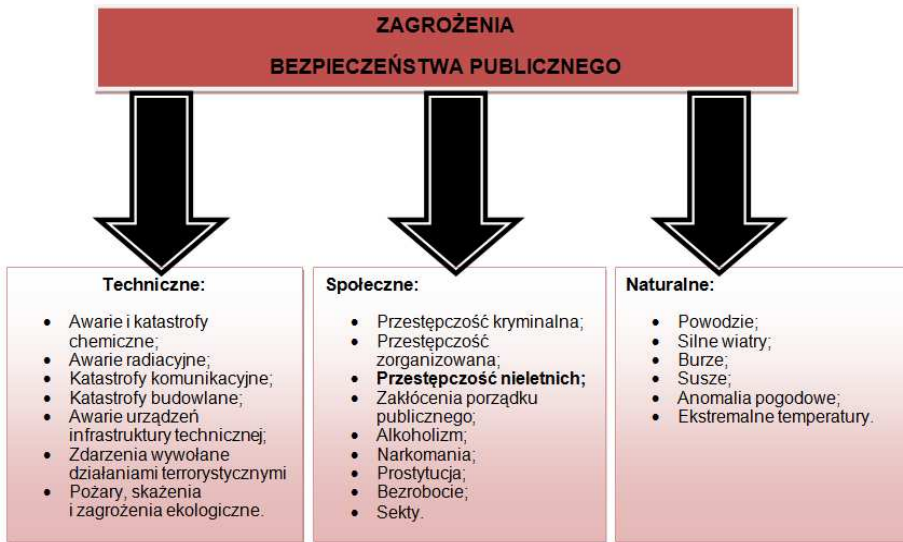
¹ K. Grosicka, L. Grosicki, K. Grosicki, *Organizacja i kierowanie instytucjami bezpieczeństwa wewnętrznego państwa*, Typografia Pułuska, Pułusk – Warszawa, 2013, s. 23.

² J. Gierszewski, *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Zarys systemu*, Difin, Warszawa, 2013, s. 19.

³ A. Misiuk, *Administracja Bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zagadnienia prawnoustrojowe*, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa, 2008, s. 18.

⁴ J. Gierszewski, *Bezpieczeństwo wewnętrzne...*, s. 88.

wszystkim na funkcjonowanie organów administracji państwowej, jakością życia społeczeństwa, jak również środowisko naturalne⁵.

Źródło: M. Kwieciński, R. Beldzikowski, *Bezpieczeństwo publiczne. Wybrane problemy teorii i praktyki*, Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała, 2013, s. 44.

Rys. 1. Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego

Na powyższym rysunku (Rys. 1.) wymieniono poszczególne kategorie zagrożeń bezpieczeństwa publicznego, tj. techniczne, społeczne i naturalne. Zgodnie z powyższą klasyfikacją **przestępczość nieletnich** zaklasyfikowano do zagrożeń społecznych bezpieczeństwa publicznego. W dalszej części opracowania zostanie szczegółowo omówione pojęcie nieletni, przestępczość nieletnich, a także zwrócono uwagę na podstawowe determinanty przestępczości nieletnich.

⁵ M. Kwieciński, R. Beldzikowski, *Bezpieczeństwo publiczne. Wybrane problemy teorii i praktyki*, Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała, 2013, s. 43.

Pojęcie nieletniego i przestępczość nieletnich

W tej części ze względu na tematykę opracowania wyjaśniono pojęcie nieletni oraz przestępczość nieletnich. Ponadto podano podstawowe determinanty przestępczości nieletnich. Pojęcie nieletni nie jest jednoznaczne, co wynika z różnych kryteriów określania cech tego pojęcia, tj. granicy wieku osoby uznawanej za nieletnią, a także katalogu czynów i zachowań postrzeganych jako przestępstwa⁶. Należy wskazać, iż chociaż przestępczość nieletnich jest zjawiskiem występującym na całym świecie to jednak między krajami zachodzą pewne różnice w tym zakresie. Przede wszystkim dotyczą one rozpiętości wieku tzn. dolnej i górnej granicy wieku, a także rejestru czynów uznawanych w tym okresie życia za karalne⁷.

W Polsce głównym aktem prawnym regulującym kwestie związane z przestępczością nieletnich jest *Ustawa z 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich*. Zgodnie z art.1 przytoczonej ustawy nieletni to:

- osoby, które nie ukończyły 18 lat, w stosunku do których stosuje się środki wychowawcze w związku z występującą demoralizacją;
- osoby między 13 a 17 rokiem życia, wobec których toczy się postępowanie o czyny karalne wypełniające znamiona przestępstw;
- osoby do ukończenia 21 roku życia, wobec których wykonywane są orzeczone środki wychowawcze lub poprawcze określone w ustawie⁸.

Także potocznie za nieletniego uznaje się osobę, w stosunku do której ze względu na młody wiek (do 17 roku życia) nie mają zastosowania przepisy prawa karnego⁹. Jednakże w *Ustawie z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks Karny* wskazano, iż w pewnych przypadkach osoba, która ukończyła 15 rok życia, odpowiada jak osoba dorosła, co oznacza, że może odpowiadać na zasadach określonych w *Kodeksie Karnym*, o ile sąd uzna, że okoliczności sprawy, stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności wcześniej stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne¹⁰. W poniższej tabeli (Tab. 1.) podano na podstawie *Kodeksu Karnego* przypadki, w których osoba która ukończyła 15 rok życia może odpowiadać jak osoba dorosła.

⁶ A. Fidelus, *Przestępczość nieletnich w ujęciu prawnym i kryminologicznym*, Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, Piotrków Trybunalski, 2008, s. 31.

⁷ B. Hołyst, *Przestępczość nieletnich*, [w:] W. Pomykało (red.), *Encyklopedia pedagogiczna*, PWN, Warszawa, 1993.

⁸ *Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich*, Dz. U. z 2018 r., poz. 969.

⁹ A. Fidelus, *Przestępczość nieletnich...*, s. 34.

¹⁰ *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks Karny*, Dz. U. z. 2018 r., poz. 663, art. 10 § 2.

Tabela. 1. Przypadki, w których nieletni może odpowiadać jak osoba dorosła

Przypadki, w których nieletni może odpowiadać jak osoba dorosła	
Jeżeli nieletni ukończył 15 lat i dopuścił się:	
☐	zamachu na życie prezydenta (art. 134);
☐	zabójstwa człowieka (art. 148 § 1-3);
☐	spowodował ciężki uszczerbek na zdrowiu (art. 156 § 1 lub 3);
☐	spowodował zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, np. pożar (art. 163 § 1 lub 3);
☐	piractwa (klasycznego nie komputerowego) (art. 166);
☐	katastrofy w ruchu lądowym (art. 173 § 1 lub 3);
☐	zgwałcenia zbiorowego (art. 197 § 3);
☐	wzięcia zakładnika (art. 252 § 1 lub 2);
☐	rozboju (art. 280).

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks Karny*, Dz. U. z 2018 r., poz. 663, art. 10 § 2.

Podstawowe bodźce determinujące przestępczość nieletnich omówiono w poniższej tabeli (Tab. 2.).

Tabela. 2. Bodźce determinujące przestępczość nieletnich

Lp.	Bodźce determinujące przestępczość nieletnich
1.	Chęć zdobycia pieniędzy lub innych korzyści materialnych,
2.	Zaimponowanie innym;
3.	Namowa kolegów bądź dorosłych osób;
4.	Chęć przebywania i realizowania się w grupach nieformalnych;
5.	Powielanie wzorców i zachowań mających swoje źródło w domu rodzinnym;
6.	Poczucie bezkarności za wcześniejszą działalność przestępczą;
7.	Poszukiwanie akceptacji, gdy nie można znaleźć oparcia i poczucia bezpieczeństwa wśród rodziców i opiekunów

Źródło: opracowanie własne na podstawie: B. Hołyst, *Kryminologia*, Wyd. PWN, Warszawa, 2001, s. 450.

Przestępczość nieletnich jako zagrożenie bezpieczeństwa publicznego...

W literaturze przedmiotu pod pojęciem przestępczość nieletnich rozumie się czyny zabronione określone przez ustawę jako przestępstwo, przestępstwo skarbowe lub niektóre wykroczenia, dokonane przez osoby nieletnie w rozumieniu *Ustawy z dnia 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich*¹¹.

Skala i struktura przestępczości nieletnich na terenie miasta stołecznego Warszawy

W tej części opracowania, wykorzystując dane statystyczne znajdujące się na stronie Komendy Stołecznej Policji, przedstawiono skalę i strukturę przestępczości nieletnich w latach 2015 - 2017. W celu dobrego zobrazowania dane statystyczne pokazano na wykresach, ujmujących ujawnione czyny nieletnich w następujących kategoriach przestępstw: przestępstwa z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, bójka i pobicie, kradzież z włamaniem i przestępstwa rozbójnicze.

Na poniższym rysunku przedstawiono Komendy Rejonowe Policji na terenie m.st. Warszawy (Rys. 2.).

Źródło: <http://policja.waw.pl/pl/stoleczna-policja/komendy-rejonowe-policji/203,Komendy-Rejonowe-Policji.html> [dostęp: 15.05.2018].

Rys. 2. Komendy Rejonowe Policji

¹¹ A. Fidelus, *Przestępczość nieletnich...*, s. 34.

KRP Warszawa I – Śródmieście

KRP Warszawa II – Mokotów, Ursynów, Wilanów

KRP Warszawa III – Ochota, Ursus, Włochy

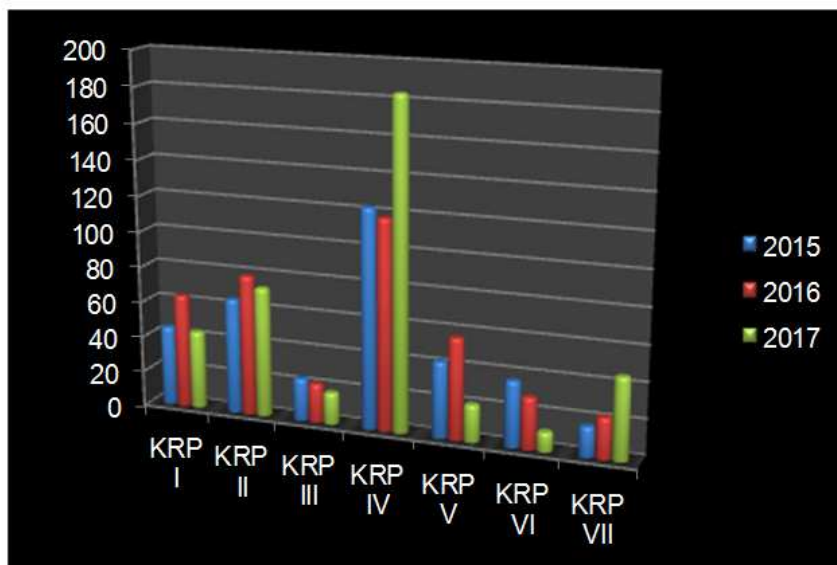
KRP Warszawa IV – Wola, Bemowo

KRP Warszawa V – Bielany, Żoliborz

KRP Warszawa VI – Praga Północ, Białołęka, Targówek

KRP Warszawa VII – Praga Południe, Rembertów, Wawer, Wesoła

Na poniższym wykresie (Wykres 1.) przedstawiono ilość ujawnionych czynów nieletnich z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*. Ponadto przestępstwa z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii* szerzej omówiono ze względu na to, iż jest to poważny problem społeczny. Coraz więcej ludzi zarówno młodych, jak i starszych sięga po środki odurzające. Często dochodzi do silnych zatruć, a nawet śmierci. Dlatego bardzo ważne jest prowadzenie działań profilaktycznych w tym zakresie. Przede wszystkim należy uświadomić młodym ludziom jak bardzo negatywny wpływ na zdrowie mają środki odurzające, a także jakie konsekwencje prawne mogą ponieść ze względu na posiadanie, handel itp. Ponadto przestępstwa z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii* mają być zakwalifikowane do przestępstw najbardziej uciążliwych dla społeczeństwa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 1. Ilość czynów ujawnionych z *Ustawy o narkomanii* na terenie m.st. Warszawy w latach 2015 - 2017

Na terenie KRP I ilość ujawnionych czynów nieletnich z zakresu *Ustawy o narkomanii* w 2016 roku wzrosła w stosunku do roku poprzedniego, tj. 2015, natomiast w 2017 roku nastąpił spadek ilości ujawnionych czynów nieletnich w stosunku do lat poprzednich, tj. 2015 i 2016 r.

Na terenie KRP Warszawa II ilość ujawnionych czynów nieletnich z zakresu *Ustawy o narkomanii* wzrosła w 2016 roku w stosunku do roku poprzedniego, tj. 2015 i w 2017 roku ilość ujawnionych czynów wzrosła w stosunku do 2015 roku, a spadła w stosunku do 2016 roku.

Na terenie KRP Warszawa III ilość ujawnionych czynów nieletnich z zakresu *Ustawy o narkomanii* ma tendencję spadkową w 2016 i 2017 r.

Na terenie KRP Warszawa IV ilość ujawnionych czynów nieletnich z *Ustawy o narkomanii* spadła w 2016 roku w stosunku do roku poprzedniego, tj. 2015, natomiast w 2017 roku miał znaczący wzrost ilości ujawnionych czynów nieletnich w stosunku do poprzednich lat, tj. 2015 i 2016.

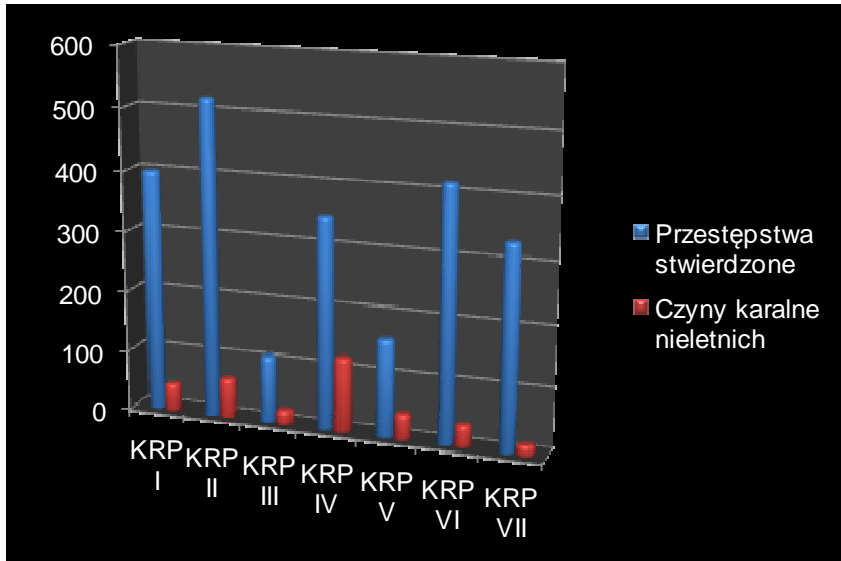
Na terenie KRP Warszawa V ilość ujawnionych czynów nieletnich z *Ustawy o narkomanii* wzrosła w 2016 roku w stosunku do roku poprzedniego tj. 2015 natomiast w 2017 roku nastąpił znaczny spadek w stosunku do lat poprzednich tj. 2015 i 2016.

Na terenie KRP Warszawa VI ilość ujawnionych czynów nieletnich z *Ustawy o narkomanii* ma tendencję spadkową w 2016 i 2017r. w stosunku do 2015 r. Ponadto w 2015 roku nastąpił znaczny spadek ilości ujawnionych czynów nieletnich z *Ustawy o narkomanii*.

Na terenie KRP Warszawa VII ilość ujawnionych czynów nieletnich z *Ustawy o narkomanii* ma tendencję wzrostową w latach 2016 i 2017. W 2017 roku nastąpił znaczny wzrost ilości ujawnionych czynów nieletnich z *Ustawy o narkomanii*.

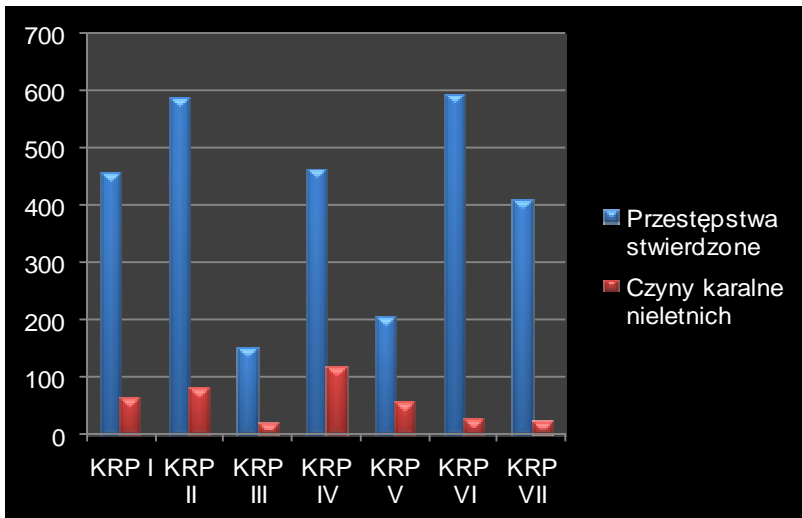
Zgodnie z powyższym wykresem najwięcej czynów ujawnionych z zakresu *Ustawy o narkomanii* w latach 2015 - 2017 miało miejsce na terenie KRP Warszawa IV – Wola, Bemowo (425 ujawnionych czynów nieletnich), następnie KRP Warszawa II – Mokotów, Ursynów i Wilanów (217 ujawnionych czynów nieletnich) i KRP Warszawa I – Śródmieście (153 ujawnionych czynów nieletnich). Najmniej zaś na terenie KRP III – Ochota, Ursus, Włochy (64 czyny ujawnione) i KRP Warszawa VI – Praga Północ, Białołęka, Targówek (77 czynów ujawnionych). Odnosząc się do powyższych informacji, można stwierdzić, że największa wykrywalność Policji w zakresie czynów nieletnich z *Ustawy o narkomanii* ma miejsce na terenie KRP Warszawa IV.

Przy analizowaniu danych statystycznych dotyczących ilości ujawnionych czynów nieletnich z zakresu *Ustawy o narkomanii* wydaje się zasadne przedstawienie ilości przestępstw stwierdzonych, które nie uwzględniają czynów dokonanych przez nieletnich (2015 - 2017).

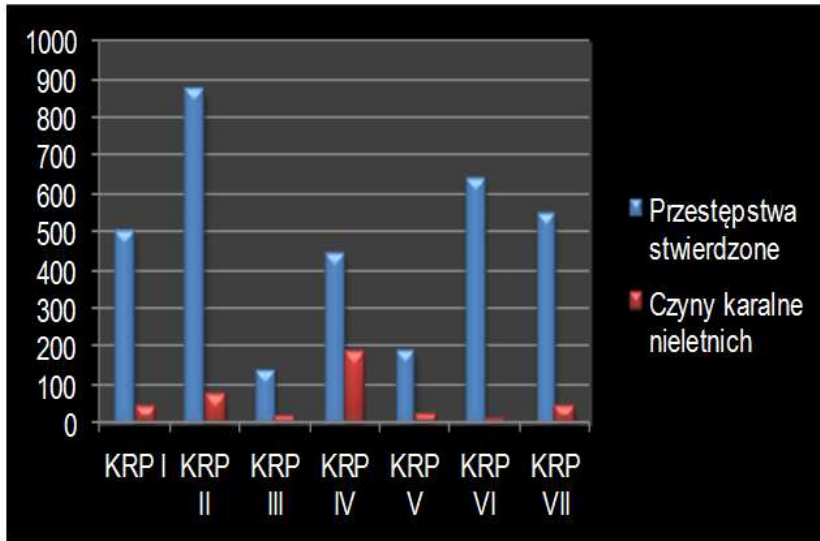
Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp: 18.05. 2018].

Wykres 2. Przepięstwa stwierdzone i czyny karalne nieletnich z Ustawy o narkomanii w 2015 roku

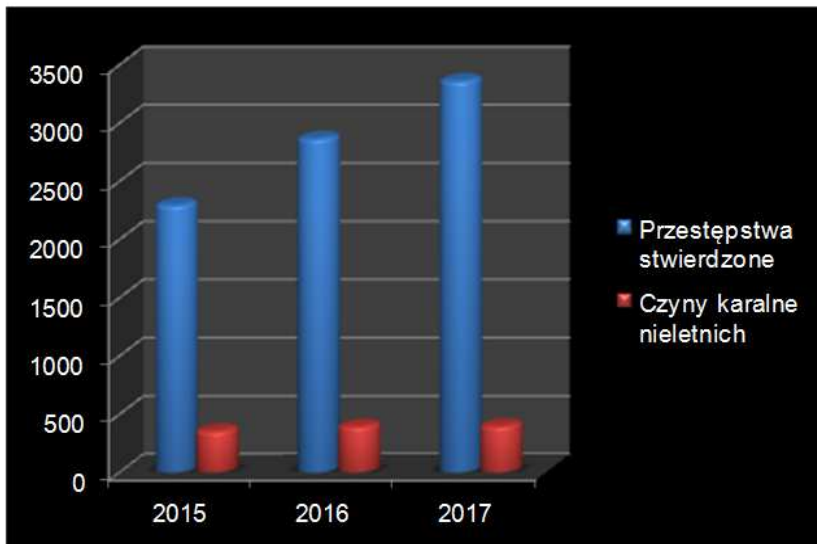
Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 3. Przepięstwa stwierdzone i czyny karalne nieletnich z Ustawy o narkomanii w 2016 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 4. Przestępstwa stwierdzone i czyny karalne nieletnich z Ustawy o narkomanii w 2017 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 5. Przestępstwa stwierdzone i czyny karalne nieletnich z Ustawy o narkomanii w latach 2015 - 2017

Na podstawie powyższych wykresów (wykresy: 2 - 4) można stwierdzić, iż ilość przestępstw stwierdzonych z zakresu *Ustawy o narkomanii* jest znacznie wyższa niż czyny karalne nieletnich z tej samej ustawy.

Jednakże ilość ujawnionych czynów nieletnich z *Ustawy o narkomanii* na terenie m.st. Warszawy w latach 2015 - 2017 ma tendencję wzrostową, co przedstawia wykres 5: w 2015 – 354, 2016 – 392 i 2017 – 397. Dlatego bardzo ważne jest uświadamianie młodzieży, jakie konsekwencje mogą ponieść zażywając, sprzedając narkotyki itp. Działania profilaktyczne w tym zakresie prowadzone są przez Policję oraz placówki oświatowe, agendy urzędów miasta. Przykładowo policjantki zajmujące się profilaktyką społeczną przeprowadziły w marcu 2018 roku w Zespole Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich pogadanki z uczniami poświęcone tematyce dopalaczy i narkotyków. Podczas spotkania z uczniami wyświetlono film, który miał na celu wzbudzenie zainteresowania młodzieży¹².

W maju 2016 roku funkcjonariusze Komendy Stołecznej Policji wraz z przedstawicielami Biura - Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu m.st. Warszawy oraz Biura Sportu i Rekreacji Urzędu m.st. Warszawy zorganizowali turniej piłki siatkowej pt. *Nie ryzykuj! Razem przeciwko dopalaczom!*. W czasie turnieju była możliwość obejrzenia filmu przygotowanego przez stołecznych policjantów we współpracy z Urzędem m. st. Warszawy pt. *Dopalacze. Narkotyki*. Zorganizowano również wykłady poświęcone tematyce środków psychoaktywnych, zwracając szczególną uwagę na ich szkodliwość. Jednakże mimo prowadzonych działań przez Policję, szkoły, rodziców i agendy urzędów miasta problem ten stale występuje. Ponadto ciągle wzrasta ilość ujawnionych czynów nieletnich z *Ustawy o narkomanii*.

W marcu 2018 roku policjantka z mokotowskiego zespołu ds. Profilaktyki spotkała się z uczniami Prywatnego Liceum i Gimnazjum „Szkola Liderów”. Tematem spotkania była odpowiedzialność karana, ale także konsekwencje zdrowotne, zażywania środków odurzających. Podczas spotkania uczniowie dowiedzieli się jak *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii* reguluje przestępstwo nakłaniania, ułatwiania lub umożliwienia zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych.

Należy wskazać, iż z raportu Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii wynika, że polska młodzież nie sięga po marihuanę i inne narkotyki tak często jak Francuzi czy Anglicy, ale za to dużo częściej - po dopalacze. Z raportu wynika, że aż 10% polskich uczniów w wieku 15-16 lat przynajmniej raz w życiu zażywała dopalacze. Bardzo często nawet jednorazowe zażycie dopalaczy kończy się śmiercią, mogą spowodować uszkodzenie każdego narządu w organizmie. Jednakże skut-

¹² <http://pragapd.policja.waw.pl> [dostęp: 20.03. 2018].

ki zażycia bywają różne, a wpływ na to ma rodzaj substancji, zażyta ilość i stężenie¹³.

Przykładowe zachowania nieletnich niezgodne z prawem w kategorii przestępstwa z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii* podano poniżej.

Przykładowo w 2016 roku policjanci z wydziału prewencyjno-interwencyjnego z Woli zatrzymali 16-latkę, w trakcie sprawdzania zawartości torebki znaleziono marihuanę i młynek. Po zebraniu materiału dowodowego nieletniej postawiono zarzuty, następnie sprawa trafiła do Sądu Wydział Rodzinny i Nieletnich¹⁴.

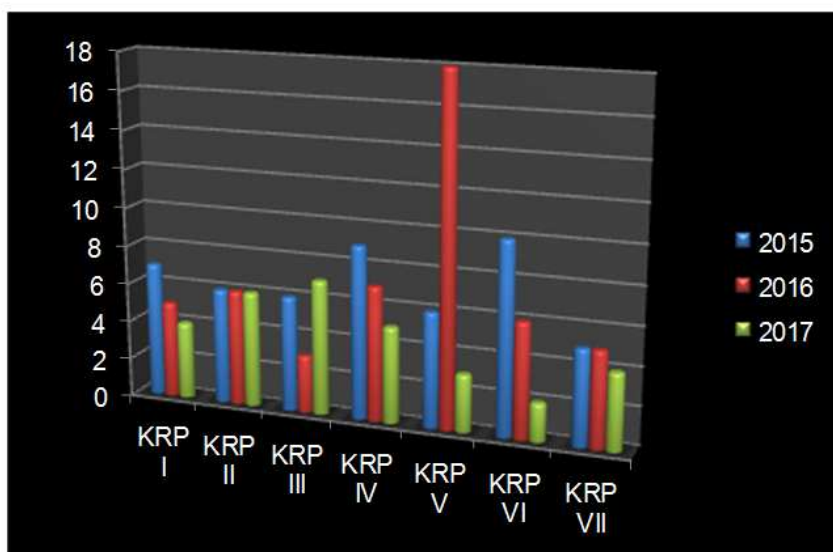
W marcu 2018 roku w efekcie podjętych działań operacyjnych śródmiejscy kryminalni zatrzymali dwóch 16-latków w jednej z galerii. Policja zabezpieczyła blisko 50 gramów marihuany, ponad 3 gramy mefedronu i 10 tabletek extazy, a także wagę służącą do porcjowania narkotyków i 1490 zł, które mogło pochodzić z przestępstwa. Zgodnie z przepisami *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nieletnim* postawiono łącznie 11 zarzutów za handel narkotykami, a dwa za ich posiadanie. Sprawa została skierowana do Sądu – Wydział Rodzinny i Nieletnich¹⁵.

Na poniższym wykresie (Wykres 6.) przedstawiono ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie na terenie KRP Warszawa I, KRP Warszawa II, KRP Warszawa III, KRP Warszawa IV, KRP Warszawa V, KRP Warszawa VI, KRP Warszawa VII w latach 2015 - 2017.

¹³ <http://mokotow.policja.waw.pl/r2/aktualnosci/77791,Narkotyki-i-dopalacze-Skutki-prawne-posiadania-i-dystrybucji.html> [dostęp: 20.03.2018].

¹⁴ <http://wola.policja.waw.pl/r4/aktualnosci/61055,Nieletnia-odpowie-za-posiadanie-narkotykow.html> [dostęp: 20.03.2018].

¹⁵ <http://srodmiescie.policja.waw.pl/rs/aktualnosci/77280,Legitymacje-szkolne-w-kieszeni-a-w-plecakach-waga-narkotyki-i-pieniadze.html> [dostęp: 20.03.2018].

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 6. Ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie

Na terenie KRP Warszawa I ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie w latach 2015 - 2017 ma tendencje spadkową.

Na terenie KRP Warszawa II ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie w latach 2015 - 2017 utrzymuje się na tym samym poziomie.

Na terenie KRP Warszawa III ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie w 2016 roku spadła w stosunku do roku poprzedniego, tj. 2015, i znacząco wzrosła w 2017 roku.

Na terenie KRP Warszawa IV ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie w latach 2015 - 2017 ma tendencje spadkową.

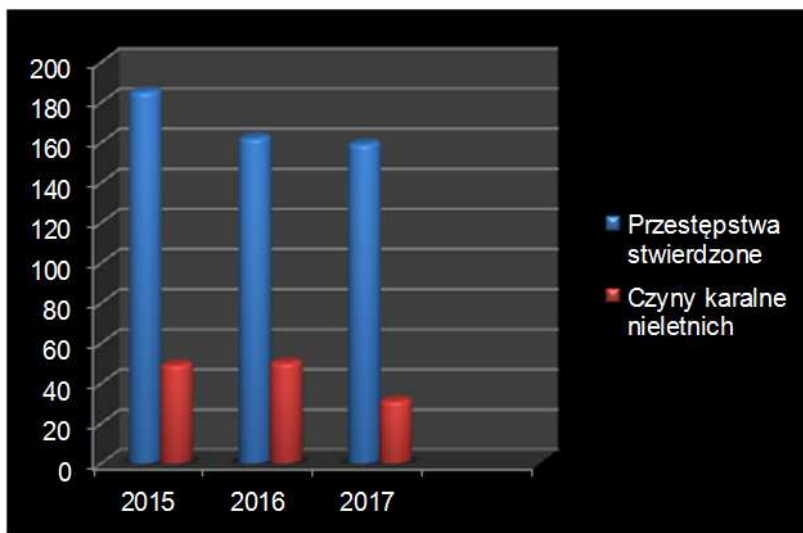
Na terenie KRP Warszawa V ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie w 2016 roku znacząco wzrosła w stosunku do 2015 roku. Ponadto w 2016 roku na terenie KRP Warszawa V ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie była największa. Natomiast w 2017 roku nastąpił znaczny spadek w stosunku do lat poprzednich, tj. 2015 i 2016.

Na terenie KRP Warszawa VI ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie w latach 2015 - 2017 ma tendencje spadkową.

Na terenie KRP Warszawa VII ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie w 2015 roku i 2016 utrzymuje się na tym samym poziomie natomiast w 2017 roku następuje spadek ilości ujawnionych czynów nieletnich w omawianej kategorii przestępstw.

Zgodnie z powyższym wykresem (Wykres 6.) najczęściej ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie miało miejsce na terenie KRP Warszawa V (27), zaś najmniej na terenie KRP Warszawa VII (14). Zgodnie z powyższym można stwierdzić, że największa wykrywalność przez policję czynów nieletnich w kategorii przestępstw bójka i pobicie ma miejsce na terenie KRP V.

Dokonując analizy danych statystycznych dotyczących ilości ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie, należy przedstawić ilości przestępstw stwierdzonych, które nie uwzględniają czynów dokonanych przez nieletnich (2015 - 2017), w celu ukazania stosunku czynów nieletnich w poszczególnej kategorii przestępstw do przestępstw stwierdzonych w tej kategorii dokonanych przez osoby dorosłe.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 7. Ilość przestępstw stwierdzonych i czynów karalnych nieletnich w kategorii bójka i pobicie

Zgodnie z powyższym wykresem ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii bójka i pobicie na terenie m.st. Warszawy w 2016 nieznacznie wzrosła, a w 2017 roku spadła. Ponadto na podstawie powyższego wykresu (Wykres 7.) można stwierdzić, iż ilość przestępstw stwierdzonych z kategorii bójka i pobicie jest znacznie wyższa niż ilość czynów karalnych nieletnich w kategorii bójka i pobicie.

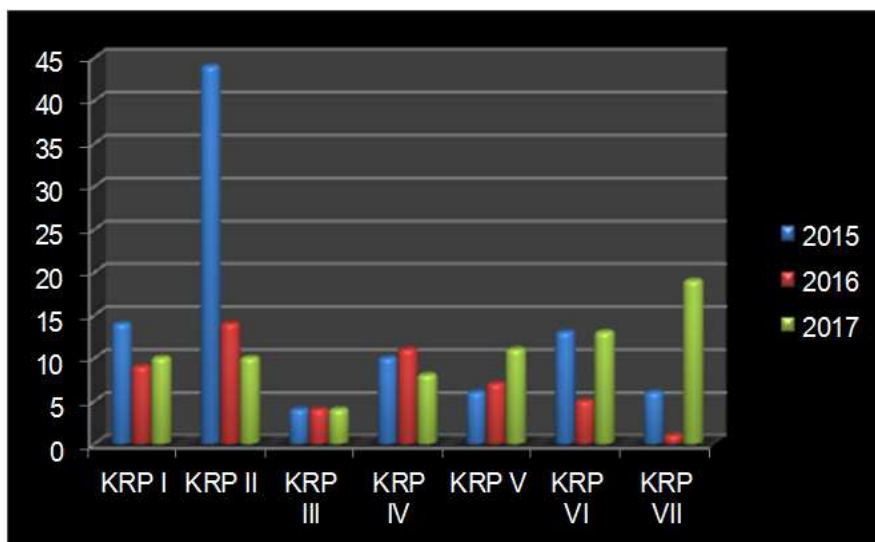
W kwietniu 2018 roku policjanci z zespołu ds. profilaktyki Komendy Rejonowej Policji Warszawa II zorganizowali spotkanie z uczniami Gimnazjum nr 11 im. J. Paderewskiego przy ul. Podbiłę 2 w Warszawie w ra-

mach programu edukacyjnego „Stop agresji!”. Spotkanie miało na celu uświadomienie młodzieży, że agresja i przemoc w stosunku do drugiej osoby jest przestępstwem i wiąże się z konsekwencjami¹⁶.

Przykład zachowań nieletnich niezgodnych z prawem w tej kategorii przestępstw na terenie m.st. Warszawy podano poniżej.

W kwietniu 2017 roku doszło do bójki pomiędzy ochroniarzami galerii Złote tarasy i siedmioma nastolatkami w wieku od 15-21 lat. Należy dodać, iż młodzi ludzie posiadali kastet i pałki teleskopowe. Ochroniarz próbował wyprosić jednego z nastolatków z galerii, na co ten uderzył teleskopową pałką w szklane wejściowe drzwi galerii. Następnie doszło do bójki przed obiektem, w której uczestniczyli ochroniarze i nastolatki. Na miejsce przybyła Policja, która zatrzymała 5 nastolatków oraz zabezpieczyła kastet i dwie pałki teleskopowe. Następnego dnia zatrzymano rodzeństwo, brata i siostrę w wieku 15-16 lat, którzy również brali udział w bójce¹⁷.

Na poniższym wykresie (Wykres 8.) przedstawiono ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze na terenie KRP Warszawa I, KRP Warszawa II, KRP Warszawa III, KRP Warszawa IV, KRP Warszawa V, KRP Warszawa VI, KRP Warszawa VII w latach 2015 - 2017.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 8. Ilość ujawnionych czynów nieletnich w przestępstwa rozbójnicze

¹⁶ <http://mokotow.policja.waw.pl/r2/aktualnosci/78136,Przemoc-rowniesznicza-jak-przeciwdzialac.html> [18.05.2018].

¹⁷ <https://www.tvp.info/30099757/mlodziez-wszczela-bojke-w-centrum-handlowym-wsrod-zatrzymanych-rodzenstwo> [18.05.2018].

Na terenie KRP Warszawa I ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze w 2016 roku spadła w stosunku do roku poprzedniego, tj. 2015, i w 2017 roku w stosunku do 2015, a wzrosła w stosunku do 2016 roku.

Na terenie KRP Warszawa II ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze w 2015 roku była najwyższa spośród wszystkich Komend Rejonowych Policji podobnie w 2016 roku. Jednakże ilość czynów ujawnionych nieletnich ma tendencje spadkową w latach 2015 - 2017.

Na terenie KRP Warszawa II ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze w latach 2015 - 2017 utrzymuje się na tym samym poziomie.

Na terenie KRP Warszawa IV ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze w 2016 roku nieznacznie wzrosła w stosunku do 2015 roku, natomiast w 2017 roku nastąpił spadek w stosunku do lat poprzednich tj. 2015 i 2016.

Na terenie KRP Warszawa V ilość czynów ujawnionych w latach 2015 - 2017 ma tendencje wzrostową.

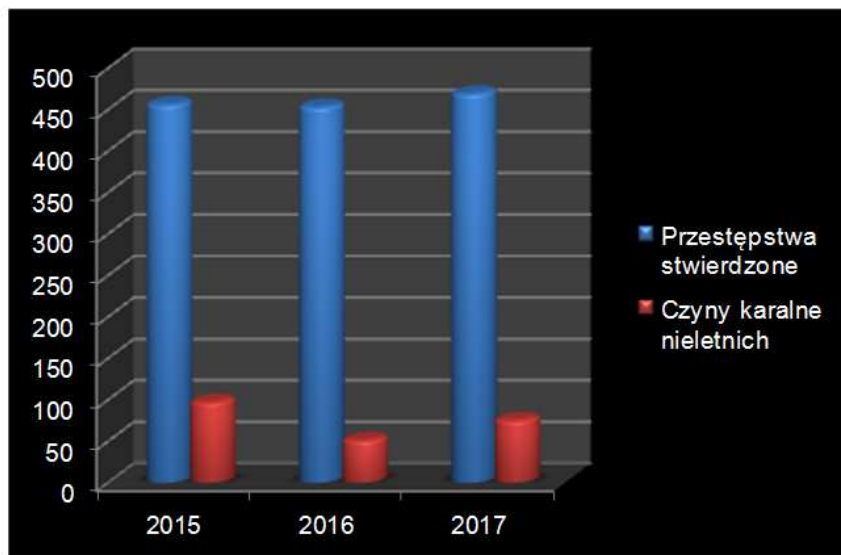
Na terenie KRP Warszawa VI ilość czynów ujawnionych w 2016 roku znacznie spadła w stosunku do 2015 roku, a w 2017 roku wzrosła i osiągnęła ten sam poziom co w roku 2015.

Na terenie KRP Warszawa VII odnotowana ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze w 2016 roku znacznie spadła w stosunku do 2015 roku, a w 2017 roku nastąpił znaczący wzrost ilości ujawnionych czynów.

W 2015 roku najwięcej ujawniono czynów nieletnich kategorii przestępstwa rozbójnicze na terenie KRP Warszawa II, podobnie w 2016 roku, natomiast w 2017 roku najwięcej ujawniono czynów nieletnich na terenie KRP Warszawa VII.

Zgodnie z powyższym wykresem (Wykres 8.) najwięcej ujawnionych czynów nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze w latach 2015 - 2017 miało miejsce na terenie KRP Warszawa II (68) zaś najmniej na KRP Warszawa III (12). Wiąże się to również z faktem, że największa wykrywalność przez policję czynów nieletnich z kategorii przestępstwa rozbójnicze miała miejsce na terenie KRP Warszawa II.

Dokonując analizy danych statystycznych dotyczących ilości ujawnionych czynów nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze, należy przedstawić ilości przestępstw stwierdzonych, które nie uwzględniają czynów dokonanych przez nieletnich (2015 - 2017), w celu ukazania stosunku czynów nieletnich w poszczególnej kategorii przestępstw do przestępstw stwierdzonych w tej kategorii dokonanych przez osoby dorosłe.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 9. Ilość przestępstw stwierdzonych i czynów karalnych nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze

We wcześniejszej części opracowania wskazano, że nieletni, który ukończył 15 rok życia, jeżeli dokona rozbój, może odpowiadać zgodnie z *Kodeksem Karnym*. Niektóre przestępstwa rozbójnicze zagrożone są karą do 12 lat pozbawienia wolności. Zgodnie z powyższym wykresem w 2016 roku nastąpił spadek ilości ujawnionych czynów nieletnich w kategorii przestępstwa rozbójnicze, a w 2017 roku wzrosła w stosunku do 2016 roku, ale jest na mniejszym poziomie niż w 2015.

Ponadto na podstawie powyższego wykresu (Wykres 9.) można stwierdzić, iż ilość przestępstw stwierdzonych w kategorii przestępstwa rozbójnicze jest znacznie wyższa niż ilość czynów karalnych nieletnich w tej kategorii przestępstw.

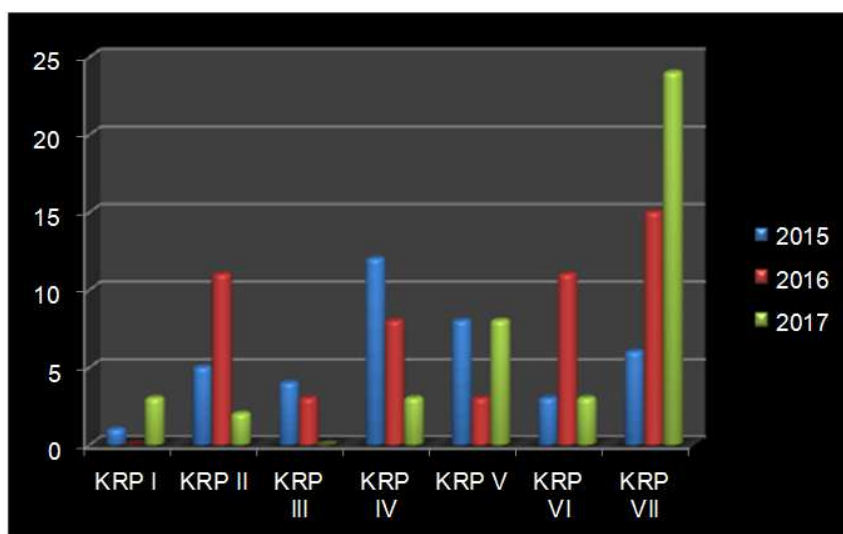
Przykłady zachowań nieletnich niezgodnych z prawem w tej kategorii przestępstw podano poniżej.

Na terenie KRP II w lipcu 2018 roku Policja zatrzymała dwóch nieletnich, którzy usiłowali dokonać rozbój na nastoletnim mieszkańcu warszawskiego Ursynowa. Jeden z nastolatków poruszał się na rowerze, a drugi na skuterze, obaj byli pod wpływem alkoholu. Wspólnie i w porozumieniu uderzyli idącego ulicą 16 latka. Czynu tego dokonali w celu zabrania rówieśnikowi smartfona. Chłopak zdołał uciec i powiadomić rodziców, którzy zgłosili incydent na policję. Nieletnim postawiono zarzuty usi-

łowania rozboju oraz kierowania rowerem i skuterem w stanie nietrzeźwości. Sprawa została skierowana do Sądu – Wydział Rodzinny i Nieletnich¹⁸.

W sierpniu 2018 roku na terenie dzielnicy Wola dwóch 15-latków napadło na mężczyznę w celu uzyskania pieniędzy na alkohol. Podczas próby uzyskania pieniędzy pokrzywdzony był bity i kopany po całym ciele. Ponadto jeden z nastolatków był poszukiwany, gdyż nie stawił się w określonym terminie w placówce wychowawczej. Policjanci z wydziału do spraw nieletnich i patologii po zebraniu materiału dowodowego, określili 15-latkom czyn karalny dotyczący usiłowania rozboju. Sprawa została skierowana do sądu – Wydział Rodzinny i Nieletnich¹⁹.

Na poniższym wykresie (Wykres 10.) przedstawiono ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem na terenie KRP Warszawa I, KRP Warszawa II, KRP Warszawa III, KRP Warszawa IV, KRP Warszawa V, KRP Warszawa VI, KRP Warszawa VII w latach 2015 – 2017.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 10. Ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem

¹⁸ <http://mokatow.policja.waw.pl/r2/aktualnosci/80080,Dopuscili-sie-rozboju-na-rownieszniku.html> [dostęp: 27.08.2018].

¹⁹ <http://wola.policja.waw.pl/r4/aktualnosci/81040,Nieletni-napadli-bo-potrzebowali-pieniadzy-na-alkohol.html> [dostęp: 27.08.2018].

Na terenie KRP Warszawa I ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem w 2016 roku spadła w stosunku do 2015 roku, a w 2017 roku znacznie wzrosła w stosunku do lat poprzednich.

Na terenie KRP Warszawa II ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem w 2016 roku znacznie wzrosła w stosunku do roku poprzedniego, tj. 2015, a w 2017 znacznie spadła w stosunku do lat poprzednich, tj. 2015 i 2016.

Na terenie KRP Warszawa III ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem w latach 2015 - 2017 ma tendencje spadkową.

Na terenie KRP Warszawa IV ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem w latach 2015 - 2017 ma tendencje spadkową.

Na terenie KRP Warszawa V ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem znacznie spadła w stosunku do 2015 roku, a w 2017 roku wzrosła do poziomu z 2015 roku.

Na terenie KRP Warszawa VI ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem znacznie wzrosła w 2016 roku, a w 2017 rok spadła do poziomu z 2015 roku

Na terenie KRP Warszawa VII ilość ujawnionych czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem w latach 2015 - 2017 ma tendencje wzrostową.

Zgodnie z powyższym wykresem (Wykres 10.) w 2015 roku najwięcej ujawniono czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem na terenie KRP Warszawa IV, a w 2016 i 2017 roku na terenie KRP Warszawa VII.

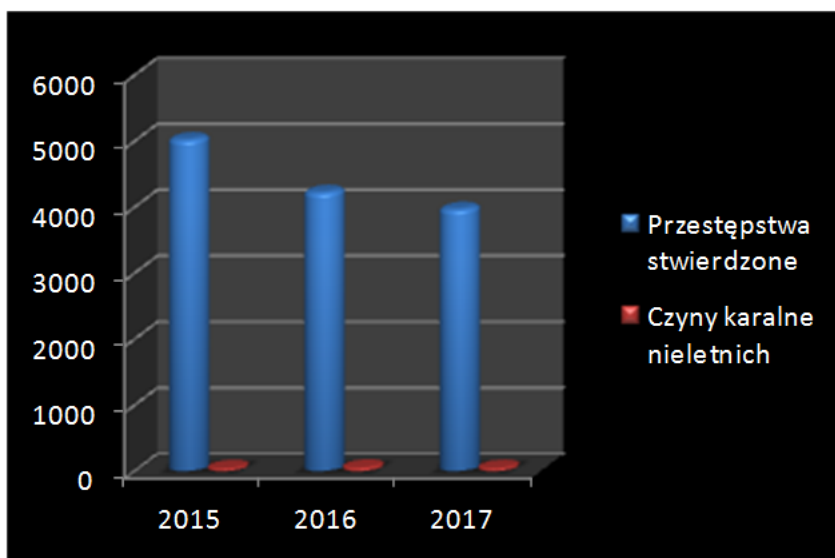
Zgodnie z powyższym wykresem (Wykres 10.) w latach 2015 - 2017 najwięcej ujawnionych czynów nieletnich kategorii kradzież z włamaniem miało miejsce na terenie KRP Warszawa VII, a najmniej na terenie KRP Warszawa I. Można stwierdzić, że największa wykrywalność czynów nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem w latach 2015 - 2017 przez Policję ma miejsce na terenie KRP Warszawa VII.

Przykład zachowania nieletniego odbiegającego od normy w kategorii przestępstw kradzież z włamaniem podano poniżej.

We wrześniu 2018 roku policjanci z Oddziału Prewencji Policji w Warszawie po pościgu zatrzymali na stacji metra Warszawa – Centrum nieletniego, który włamał się do jednej z warszawskich restauracji i ukraść laptopa oraz znaczną sumę gotówki. Skradzioną gotówkę przeznaczył na nowe ubrania. Kiedy zobaczył patrol policji zaczął uciekać, a skradziony laptop wyrzucił w krzaki. Próba ucieczki nie powiodła się. Policja zatrzymała nieletniego (16 lat), przy którym znaleziono torby z nowymi ubraniami, gotówkę oraz laptopa, którego pozbył się w trakcie ucieczki. Zatrzymany podawał fałszywe dane. Jak później się okazało, był poszukiwany przez tar-

nowską policję ze względu na to, że samoczynnie opuścił placówkę wychowawczą²⁰.

Dokonując analizy danych statystycznych dotyczących ilości ujawnionych czynów nieletnich w kradzież z włamaniem, należy przedstawić ilości przestępstw stwierdzonych, które nie uwzględniają czynów dokonanych przez nieletnich (2015 - 2017), w celu ukazania stosunku czynów nieletnich w poszczególnej kategorii przestępstw do przestępstw stwierdzonych w tej kategorii dokonanych przez osoby dorosłe.

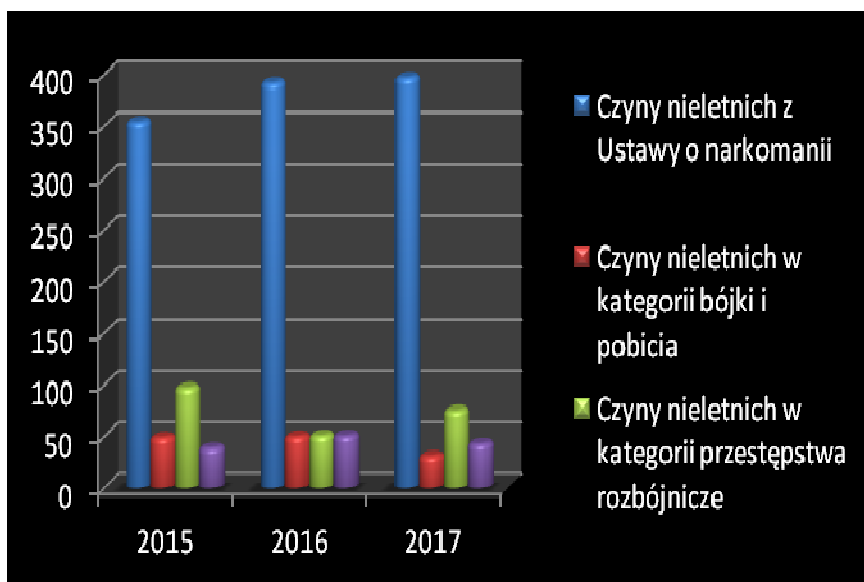
Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 11. Ilość przestępstw stwierdzonych i czynów karalnych nieletnich w kategorii kradzież z włamaniem

Na podstawie powyższego wykresu (Wykres 11.) można stwierdzić, iż ilość przestępstw stwierdzonych w kategorii kradzież z włamaniem jest znacznie wyższa niż ilość czynów karalnych nieletnich w tej kategorii przestępstw.

Na poniższym wykresie (Wykres 12.) zestawiono wszystkie powyżej omawiane kategorie przestępstw, w których uczestniczą nieletni. W celu dokonania analizy, w której z omawianych kategorii przestępstw, ujawniono najwięcej czynów nieletnich.

²⁰ <http://www.policja.waw.pl/pl/dzialania-policji/aktualnosci/38087,Nieletni-sprawca-kradziezy-z-wlamaniem-zatrzymany-w-metr> [dostęp 21.09.2018].

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://bip.ksp.policja.gov.pl> [dostęp 18.05. 2018].

Wykres 12. Czyny nieletnich w poszczególnych kategoriach przestępstw w latach 2015 - 2017

Zgodnie z powyższym wykresem (Wykres 12.) w latach 2015 - 2017 najczęściej ujawniono czynów nieletnich w kategorii przestępstwa z *Ustawy o narkomanii* (1143), następnie przestępstwa rozbójnicze (223), kradzież z włamaniem (133) i bójka i pobicie (130).

Dane statystyczne udostępnione na stronie Policji uwzględniają ujawnione czyny nieletnich również w następujących kategoriach przestępstw: kradzież rzeczy, kradzież samochodu, uszczerbek na zdrowiu, uszkodzenie rzeczy. Jednakże w latach 2015 - 2017 nie odnotowano, aby nieletni dokonali zabójstwa na terenie KRP I, KRP II, KRP III, KRP IV, KRP V, KRP VI, KRP VII.

Podsumowanie

Dane statystyczne przedstawione we wcześniejszej części opracowania wskazują, że zjawisko przestępczości nieletnich na terenie m.st. Warszawy utrzymuje się na wysokim poziomie. Warto podkreślić, że przestępczość nieletnich nie osiągnęła jeszcze tak dużych rozmiarów jak przestępczość osób dorosłych, co potwierdzają ukazane statystyki. Jednakże analizując zjawisko przestępczości nieletnich, należy zdać sobie sprawę, że

najlepiej prowadzone statystki policyjne, sądowe nie odzwierciedlają rzeczywistych rozmiarów przestępczości nieletnich. Wiele zabronionych czynów dokonywanych przez nieletnich jest niewykrywana przez odpowiednie organy.

Przytoczono przykłady przestępczości nieletnich ukazując, że nieletni potrafią być brutalni w swoich działaniach, często nie posiadają jakichkolwiek zahamowań. Zastanawiające jest, skąd takie zachowania u młodych ludzi, którzy powinni poświęcać czas na naukę i rozwijanie swoich zainteresowań, a zamiast tego kradną, zażywają substancje odurzające itp. Przyczyn takiego zachowania może być wiele, na co wskazuje sama literatura przedmiotu, w której wymienia się wiele źródeł przestępczości nieletnich: sytuacja ekonomiczna, sytuacja rodzinna, środowisko szkolne, środowisko rówieńnicze. Jednak zjawiska przestępczości nieletnich nie można generalizować. Jeżeli ktoś pochodzi z patologicznej rodziny, gdzie rodzice kradną i piją alkohol, nie oznacza, że będzie robił to samo. Należy podkreślić, iż każdy przypadek powinno traktować się indywidualnie, bo każdy nieletni kieruje się innymi motywami przy dokonywaniu przestępstw. Przykładowo dwóch rówieśników, dokonując kradzieży, może kierować się zupełnie innymi motywami. Jeden z nich robi to w celu uzyskania korzyści materialnych, a drugi chce zaimponować swoim kolegom.

Zjawisko przestępczości nieletnich występuje od zarania dziejów i, mimo dyskusji prowadzonych przez naukowców i społeczeństwo, będzie występowało, a wszelkie podejmowane działania mogą wpłynąć tylko i wyłącznie na jego skalę.

Analiza literatury i przeprowadzone badania umożliwiły potwierdzenie hipotezy założonej we wstępie pracy, która brzmi: Zjawisko przestępczości nieletnich na terenie m.st. Warszawy utrzymuje się na wysokim poziomie, co wiąże się z tym, że ma negatywny wpływ na bezpieczeństwo publiczne miasta. Tym samym przestępczość nieletnich stanowi zagrożenie bezpieczeństwa publicznego. Nieletni najczęściej popełniają następujące przestępstwa: przestępstwa z *Ustawy o narkomanii*, kradzież z włamaniem, kradzież cudzej rzeczy, przestępstwa rozbójnicze, kradzież samochodu, uszkodzenie rzeczy, uszczerbek na zdrowiu.

Bibliografia

1. Fidelus Anna, *Przestępczość nieletnich w ujęciu prawnym i kryminologicznym*, Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, Piotrków Trybunalski, 2008.
2. Gierszewski Janusz, *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Zarys systemu*, Difin, Warszawa, 2013.

3. Grosicka Katarzyna, Grosicki Leszek, Grosicki Przemysław, *Organizacja i kierowanie instytucjami bezpieczeństwa wewnętrznego państwa*, Typografia Pułtuska, Pułtusk – Warszawa, 2013.

4. Hołyst Brunon, *Kryminologia*, Wyd. PWN, Warszawa, 2001.

5. Kwieciński Mirosław, Będzikowski Ryszard, *Bezpieczeństwo publiczne. Wybrane problemy teorii i praktyki*, Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała, 2013.

6. Misiuk Andrzej, *Administracja Bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe*, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa, 2008.

7. Pomykało Wojciech (red.), *Encyklopedia pedagogiczna*, PWN, Warszawa 1993.

8. *Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich*, Dz. U. z 2018 r., poz. 969.

9. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks Karny*, Dz. U. z. 2018 r., poz. 663.

Źródła internetowe

1. <http://bip.ksp.policja.gov.pl>.
2. <http://mokotow.policja.waw.pl>.
3. <http://policja.waw.pl/pl>.
4. <http://pragapd.policja.waw.pl>.
5. <http://srodmiescie.policja.waw.pl>.
6. <http://wola.policja.waw.pl>.
7. <https://www.tvp.info/30099757/mlodziez-wszczela-bojke-w-centrum-handlowym-wsrod-zatrzymanych-rodzenstwo>.

JUVENILE DELINQUENCY AS A THREAT TO PUBLIC SECURITY USING AN EXAMPLE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW

This paper presents juvenile delinquency as a threat to public security. The author explains the concepts of public security and public order, and discusses threats to public security in specific categories, i.e. social threats, technical threats, natural threats. The paper also contains an explanation of the concept of juvenile, which is based on the *Polish Act of 1982 on Proceedings in Juvenile Cases and Juvenile Delinquency*. Having analysed the source literature, the author has listed the basic determinants of juvenile delinquency. Making use of the statistical data made available on the website of the Warsaw Police Office, the paper shows

Przestępczość nieletnich jako zagrożenie bezpieczeństwa publicznego...

the scale and structure of juvenile delinquency in the Capital City of Warsaw. Furthermore, the data from the website of the Warsaw Police Office has enabled the author to describe examples of abnormal juvenile behaviour observed in Warsaw. The paper also contains practical examples of actions taken by police in connection with juvenile delinquency.

Keywords: juveniles, juvenile delinquency, public security